

DIA INTERNACIONAL I EUROPEU DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

SOS SOLEDAT, JO TAMBÉ COMPTO

Amb motiu del Dia Internacional i Europeu de les Persones amb Discapacitat, que se celebra cada 3 de desembre, el COCARMÍ, juntament amb el CERMI i la fundació CERMI Mujeres, fa públic enguany el següent

MANIFEST

La soledat no desitjada és una de les xacres de les societats anomenades a si mateixes avançades. Les dones i homes amb discapacitat fan front en el seu dia a dia a situacions d'aïllament social, de separació de la vida en comunitat, que provoquen més dosis de soledat forçosa. Les causes d'aquesta soledat són moltes i s'acumulen: la manca d'accessibilitat dels entorns, productes i serveis; la impossibilitat o dificultat extrema d'exercir els drets fonamentals; la inactivitat obligada; l'absència generalitzada de suports per a una autonomia personal efectiva; viure en entorns, com el rural, amb pocs recursos per la deficient i no equitativa distribució d'aquests; la pervivència a la societat d'actituds reticents i negatives sobre el valor de les persones amb discapacitat, etcètera. En definitiva, **l'exclusió i la discriminació estructurals del nostre col·lectiu intensifiquen la solitud forçosa.**

La soledat no volguda en aquest grup social no és uniforme. Les persones amb discapacitat amb major risc d'exclusió són les més exposades a la solitud no desitjada: gent gran, infància víctima de violència, persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament, o amb problemes de salut mental, amb discapacitats sobrevingudes en l'edat adulta o avançada; i en general aquelles amb grans necessitats de suport per a la seva autonomia. Factors com el gènere, l'edat, el tipus de discapacitat, la procedència i el lloc de residència, entre d'altres, generen més solitud. Tot això es multiplica en el cas de les dones amb discapacitat, considerades des de qualsevol perspectiva interseccional: **la soledat no desitjada té, sobretot, rostre de dona.**

Segons els estudis sociològics disponibles, **més d'un 20 per cent de les persones amb discapacitat viuen soles i un 38 per cent d'aquestes persones viuen en soledat no desitjada. El 74 per cent de les persones amb discapacitat que viuen soles són dones.** La misèria relacional -l'absència de vincles i relacions socials intenses- s'agreuja en les persones amb discapacitat. La soledat no volguda és un fenomen a l'alça, amb un alt cost humà, social i sanitari, que ha de ser objecte transversal d'acció de les polítiques públiques, presents i futures.

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat obliga a eliminar els estereotips desfavorables cap a aquest grup social, per la qual cosa els estats han de fomentar una imatge positiva i una major conscienciació sobre els valors del col·lectiu i la seva contribució social. I aquest tractat de drets humans gira al voltant de dos valors irrenunciables, la inclusió i la vida en comunitat, valors que són eines molt poderoses per mitigar l'aïllament i la soledat no desitjada de les persones amb discapacitat. A més, **l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides imposen que cap persona es quedi ni al marge ni enrere.**

SOS SOLEDAT

Perquè visc tancada a casa meva sense ascensor...

Perquè m'he quedat sense amistats a l'haver d'abandonar el meu habitatge per no reunir condicions d'accessibilitat adequades a la meva nova situació de discapacitat...

Perquè em quedo aïllada en les converses, no puc accedir a la informació ni comunicar-me...

Perquè no puc treballar...

Perquè soc una dona gran amb discapacitat i no em permeten tenir el control de la meva vida...

Perquè mai es compta amb mi, mai se'm pregunta què m'agrada o què em ve de gust...

Perquè soc gran, tinc una discapacitat i no dispo de suports per desenvolupar-me com m'agradaria...

Perquè depenc d'altres per a totes les activitats de la vida i la meva voluntat és negada...

Perquè no dispo d'assistent personal...

Perquè a la meva escola pateixo assetjament escolar per raó de discapacitat...

Perquè no puc o no em deixen practicar el meu esport preferit...

Perquè he de renunciar a l'oci i a la cultura per manca d'accessibilitat, no només dels recintes, sinó també de les pel·lícules i el teatre...

Perquè visc en un entorn rural i no tinc accés a cap recurs...

Perquè tinc una discapacitat i visc al carrer...

Perquè la gent no sap i no vol relacionar-se amb mi...

Perquè els semblo una persona rara...

Perquè tinc una discapacitat i per això es posen en qüestió les meves decisions...

Per aquestes situacions i altres semblants que vivim diàriament, les dones i els homes amb discapacitat, i les seves famílies, alcem les nostres veus per cridar:

SOS SOLEDAT, jo també compto

I reclamem la mobilització pública i ciutadana envers les estratègies adequades per mitigar el gran mal de l'aïllament social que devasta les persones amb discapacitat, a través d'iniciatives com:

- ✓ Dotar d'accessibilitat universal els entorns, productes i serveis, començant per l'habitatge, perquè les persones amb discapacitat no tinguin dificultats afegides de relació i participació socials. Sense barreres, l'amenaça de la soledat no volguda es reduiria molt.
- ✓ Mesures fermes per reduir la inactivitat i la desocupació entre les persones amb discapacitat. A més inclusió laboral i treball digne, els vincles i les relacions augmenten.
- ✓ Adopció d'una Estratègia d'Inclusió a la comunitat que permeti a les persones institucionalitzades viure segons els seus propis desitjos i preferències, acollint-se a fórmules de vida inclusives en la comunitat.
- ✓ Oferir a les persones amb discapacitat i a les seves famílies prestacions i serveis suficients que promoguin l'autonomia personal i potenciïn el desenvolupament d'una vida independent.
- ✓ Impuls de campanyes de presa de consciència pública per eliminar els estereotips negatius cap a les persones amb discapacitat, amb un enfocament col·laboratiu entre la societat civil organitzada, els poders públics i els mitjans de comunicació.
- ✓ Comptar amb programes de suport i acompanyament a famílies de persones amb discapacitat, especialment en el moment de l'aparició o coneixement de la discapacitat i durant la primera infància, si aquesta s'adquireix en néixer.
- ✓ Posar en marxa iniciatives i programes de prevenció de les situacions d'abús i assetjament escolars, especialment si la víctima presenta alguna discapacitat.
- ✓ Desplegar programes actius dirigits a persones amb discapacitat a fi d'afavorir i reforçar les xarxes socials i veïnals.

- ✓ Buscar solucions que apliquin la transformació digital a l'acompanyament i apoderament de les persones grans amb discapacitat, amb un enfocament col·laboratiu intergeneracional.
- ✓ Fomentar el voluntariat actiu de les dones i els homes amb discapacitat, estimulant el seu esperit d'agents de voluntariat per si mateixes i de participació social plena, com a vies per teixir relacions socials i abandonar la solitud.
- ✓ Aprovar una Estratègia de Desenvolupament Rural Inclusiu que tingui en compte a les persones amb discapacitat que viuen en aquest entorn, millorant la seva participació, accés a drets i benestar social.
- ✓ Formació dels equips professionals dels serveis públics que faciliti la detecció i intervenció en les situacions de soledat no volguda de les persones amb discapacitat.
- ✓ Comptar amb informació plenament accessible sobre els recursos disponibles en l'àmbit de la soledat no desitjada per les persones amb discapacitat.
- ✓ Promoure estudis i investigacions sobre la soledat no desitjada en aquest col·lectiu.

En conclusió, el CERMI, el COCARMI i la fundació CerMI Mujeres apel·len a la necessitat de prendre consciència sobre aquest creixent problema social, el de la soledat no volguda, i convida a l'acció pública i cívica perquè entre totes les persones, també les que tenen una discapacitat, fem de la vida en comunitat, sense restriccions, una experiència rica, decent, intensa i extensa. Amb la participació de les dones i homes amb discapacitat, sense aïllament ni solitud forçosa, fent realitat la inclusió, es produirà una enorme millora personal i col·lectiva.

3 de setembre 2019

**Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad -CERMI-
Comitè Català de Representants de Persones amb Discapacitat -COCARMI-
Fundación CerMI Mujeres**

www.cermi.es
www.cocarmi.cat
www.fundacioncermimujeres.es
www.convenciondiscapacidad.es